

og hvor der rejses krav om ændringer, har en sådan betydning, at man i dag kan tale om, at vi på grund af den nugældende grundlov støder ind i store uoverstigelige problemer.

Selvfølgelig vil der være en række ting i 1953-grundloven, som vi, hvis vi skulle forfatte den i dag, ville skrive anderledes, men vi taler i virkeligheden om mindre spørgsmål og i hvert fald emner, som ikke har noget, der minder om folkelig gennemslagskraft eller rummer elementer af et folkekrav om ændringer.

Vi har i Det Konservative Folkeparti heller ikke noget ønske om af rent politiske grunde at ændre grundloven, sådan som det f.eks. fremgår af SF's grundlovsforslag, hvor man f.eks. ønsker Danmark omdannet til en socialistisk republik. Sådanne tanker har vi ikke i Det Konservative Folkeparti.

Ser vi på de enkelte punkter, så er der allerede efter den nuværende grundlov vide muligheder for at gennemføre folkeafstemninger. Et lovvurderingsråd kunne Folketinget selv nedsætte, hvis der i øvrigt var flertal for det, og så vidt jeg kan skønne, er der ikke i dag et sådant flertal, i hvert fald ikke så længe Socialdemokratiet sidder i regeringsposition. Vi ved jo erfaringsmæssigt, at når Socialdemokratiet er i opposition – og det sker inden længe – så har partiet andre synspunkter på det spørgsmål.

Forslaget om at afskaffe statsministerens ret til at udskrive valg er principielt, men det er Det Konservative Folkepartis opfattelse, at det nuværende system fungerer fuldt ud tilstrækkeligt, især i et samfund, hvor vi jo traditionelt har mindretalsregeringer. Valgte man faste valgperioder, så ville det skabe andre problemer, som vi også har set f.eks. i andre nordiske lande.

Ligestillingen i arvefølgen bør naturligvis gennemføres på rette tidspunkt, men spørgsmålet har jo forhåbentlig en lang årrække inden aktualitet.

I det hele taget når det gælder monarkiets stilling, er der grund til at glæde sig over, at langt de fleste af Folketingets partier jo tydeligt bl.a. i forbindelse med Hendes Majestæt Dronningens 25-års regeringsjubileum for nylig klart markerede, at de ikke ønsker forfatningsmæssige ændringer, heller ikke når det gælder dronningens placering ifølge grundloven. Vi har intet ønske om at indføre svenske tilstande. Erfaringerne fra Sverige har ikke været af en sådan art, at de er efterstræbelsesværdige.

Grundloven skal udgøre et solidt fundament i et land, hvor det ofte er vanskeligt at finde sta-

bile flertal for en given politik. Ved at gøre det vanskeligt at ændre grundloven sikrer man, at grundloven kun kan ændres, når et bredt flertal står bag, og når der i befolkningen er et markeret ønske herom.

Selvfølgelig kan vi ikke udelukke, at vores deltagelse f.eks. i EU-samarbejdet på et tidspunkt kan få et grundlovsaspekt, men indtil videre er der ingen tegn herpå. Den fremtidssikring, der ligger i 1953-grundloven, har nemlig vist, at Danmark kunne blive medlem af EF og EU, og at dette samarbejde kunne udvikle sig, uden at dette i sig selv nødvendiggjorde ændringer. Grundlovens § 20, der åbner mulighed for ved lov at overdrage begrænsede beføjelser til mellemfolkelige myndigheder, har vist sig fuldt tilstrækkelig. Vi har heller ingen grund til at tro, at den kommende højesteretsvurdering af Maastricht-Traktatens grundlovsmedholdighed skulle ændre på dette forhold.

Også i Det Konservative Folkeparti er vi stærkt optaget af borgernes retssikkerhed over for myndighederne, men her er det jo ikke grundloven, som er problemet, men snarere de mange bemyndigelseslove, love med tilbagevirkende kraft, særlove på visse områder og muligheder for myndighedsindgreb over for private uden retskendelser. Det er vigtige og principielle problemer, men problemer, som udspringer af den øvrige lovgivning, ikke af grundloven.

Grundlovsfædrene var faktisk ganske kloge og visionære. Derfor holder grundloven endnu og i den fremtid, vi kan overskue, og derfor ser vi i den konservative folketingsgruppe heller ingen grund til at nedsætte den grundlovskommission, som forslagsstillerne lægger op til.

Aage Frandsen (SF):

Jeg er enig med statsministeren i, at man godt kan opstille tre forudsætninger for, at man kan få en ny grundlov. Nemlig for det første, at der skal være samfundsmæssigt behov, for det andet, at der i Folketinget skal være et bredt flertal herfor, og for det tredje, at det skal være en sådan ændring, der har en folkelig appel.

Det første er noget, man politisk kan vedtage med sig selv og med andre er til stede. Det er objektive kendsgerninger, som man synes er til stede. De to andre forudsætninger er ikke nogle, der udspringer af en eller anden ting på et givet tidspunkt. De kommer gradvis. Derfor er jeg da selvfølgelig enig med statsministeren i, at vi i dag kan konstatere, at forudsætning 2 for, at